

ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

EIMC N02/17
Փետրվար 2017

ՀԱՅԷԿՈՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳ

(ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԿԵՆՏՐՈՆ)

ՀՀ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ
ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

✓ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐ

<http://www.armmonitoring.am>

Բովանդակություն

ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐ	4
ՀՀ գետերի ջրի քիմիական որակը փետրվարին.....	4
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք	10
Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք.....	10
Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք	11
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	11
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք.....	12
ՀՀ ջրամբարների ջրի քիմիական որակը փետրվարին	13
Արաքս գետ	24
Ծաղկաձորում շրջակա միջավայրի որակի մոնիտորինգ	26
Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ.....	28
Էկոլոգիական նորմեր	29
Մակերևութային ջրերի աղտոտվածության չափանիշներ	30
«Արտակարգ բարձր աղտոտվածություն» և «բարձր աղտոտվածություն» արտահայտությունների սահմանումը	31

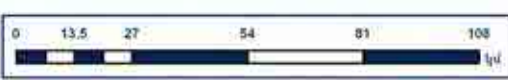
**ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ԵՎ ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕՂԻ ՈՐԱԿԻ
ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ**

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

 ԵՐԵՎԱՆ

- ՄԱՐԶԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐ
- Խոշոր քաղաքներ
- Սևանա լճի նմուշառման դիտակետեր
- Մակերևութային ջրերի որակի մոնիտորինգ
- Մթնոլորտային օդի զետեամերձ շերտի մոնիտորինգ
- ՀՀ գլխավոր գետեր
- ՀՀ պետական սահման
- Արփա - Սևան ջրո.
- Լճեր և ջրամբարներ

ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐ

2017 թվականի փետրվարին մակերևութային ջրերի որակի դիտարկումներ իրականացվել են հանրապետության 23 գետի և Երևանյան լճի 56 դիտակետում, որտեղից վերցվել է 56 փորձանմուշ: Վերցված փորձանմուշներում որոշվել է միջին հաշվով 45 ցուցանիշ: Իրականացված դիտարկումների արդյունքները բերված են աղյուսակների տեսքով:

ՀՀ կառավարության «Կախված տեղանքի առանձնահատկություններից՝ յուրաքանչյուր ջրավազանային կառավարման տարածքի ջրի որակի ապահովման նորմերը սահմանելու մասին» որոշմամբ (ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 27-ի N 75-Ն որոշում) ՀՀ-ում մակերևութային ջրերի որակի գնահատման համակարգը ջրի քիմիական որակի յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս): Ջրի քիմիական որակի ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով: Եթե ջրի որակի տարբեր ցուցանիշներ ընկնում են որակի տարբեր դասերի մեջ, ապա վերջնական դասակարգման մեջ հաշվի է առնվում վատագույնը: Գործում է հետևյալ սկզբունքը. «Եթե մեկը վատ վիճակում է, ապա բոլորն են վատ վիճակում»: Ջրամբարներում ջրի որակի գնահատումը կատարվում է միայն սնուցող նյութերով:

ՀՀ գետերի ջրի քիմիական որակը փետրվարին

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Կալցիում, ԸԱԱ, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Նիտրատ իոն	4-րդ	
		4,5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
	Դեբեդ	0,5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև (5)	Նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Դեբեդ	0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
		Սահմանի մոտ (7)	ԹԿՊ, ԹՔՊ, նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
	Չորագետ	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	Մանգան	4-րդ	4-րդ
	Մարցիգետ	Գետաբերան (13)	ԹՔՊ, երկաթ, կախված մասնիկներ	3-րդ	3-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Նիտրիտ իոն, կալցիում, ալյումին, հանքայնացում, Էլեկտրահաղորդականություն, կոշտություն, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ
			Բերիլիում	4-րդ	
			Ցինկ, պղինձ, կադմիում, մանգան, կոբալտ, երկաթ, սուլֆատ իոն	5-րդ	
	Շնող	Գետաբերան (343)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, պղինձ, մանգան, կալցիում, կալիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Բերիլիում, ալյումին	4-րդ	
			Մոլիբդեն, երկաթ, կախված մասնիկներ	5-րդ	
	Աղստև	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև(15)	–	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	–	2-րդ	2-րդ
		1 կմ ք.Իջևանից վերև (17)	–	2-րդ	2-րդ
		Սահմանի մոտ (18)	ԹԿՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, կախված մասնիկներ	3-րդ	3-րդ
Գետիկ	Գետաբերան (20)	Նիտրատ իոն	3-րդ	3-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյանի	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	3-րդ	3-րդ
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	3-րդ	3-րդ
Հրազդանի	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	–	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	ԹԿՊ, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ
			ԸԱԱ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ
		3,5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
	Վանադիում		4-րդ		
	Գետաբերան (47)	ԹԿՊ, վանադիում	3-րդ	3-րդ	
	Շաղվարդ*	0,5 կմ գյ. Փարփիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
Հրազդան	0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ	

* Հախվերդ գետը վերանվանվել է Շաղվարդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հրազդանի	Հրազդան	0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ	
		0.5 կմ Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, նատրիում, բոր, քլորիդ իոն, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	3-րդ	3-րդ	
			6 կմ ք. Երևանից ներքև. գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, վանադիում, նատրիում, քլորիդ իոն, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	3-րդ	5-րդ
				Ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
		Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ	5-րդ			
		Գետաբերան (56)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, բոր, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն, նատրիում, քլորիդ իոն	4-րդ		
			Սուլֆատ իոն	5-րդ		
		գյ. Գեղանիստ (225)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, նատրիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	3-րդ	3-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդանի	Գետառ	Գետաբերան (59)	ԹԿՊ5, նիտրատ իոն, վանադիում, նատրիում, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	Մանգան	3-րդ	3-րդ
Արարատյան	Արփա	0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	–	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	ԹԿՊ5, մոլիբդեն, սուլֆատ իոն, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	–	2-րդ	2-րդ
	Եղեգիս	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	ԹԿՊ5, մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ
Հարավային	Մեղրիգետ	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (90)	ԹԿՊ5, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
	Ամոնիում իոն		4-րդ		
	Կարձևան	Գետաբերան (344)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, սելեն, ծարիր, անագ, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ5, պղինձ, ալյումին, հանքայնացում, էլեկտրահաղորդականություն	4-րդ	
			ԹՔՊ, մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, կոբալտ, երկաթ, նատրիում, սուլֆատ իոն, կախված մասնիկներ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Ողջի	1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև (92)	ԹՔՊ, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ ₅ , ֆոսֆատ իոն, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, մանգան	5-րդ	
		0.8 կմ ք. Կապանից վերև (93)	ԹԿՊ ₅ , մոլիբդեն, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		6.8 կմ ք. Կապանից ներքև (94)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, երկաթ, ՇԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Ցինկ, կադմիում, ալյումին, սուլֆատ իոն, կախված մասնիկներ	4-րդ	
	Ամոնիում իոն, պղինձ, մանգան		5-րդ		
	Արծվանիկ	Գետաբերան (96)	Ամոնիում իոն, կադմիում, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, կոբալտ, երկաթ, ալյումին, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, ծարիր	5-րդ	
	Գեղի	Գետաբերան (98)	ԹԿՊ ₅ , մանգան	3-րդ	3-րդ
	Որոտան	1 կմ ք. Սիսիանից վերև (100)	ԹԿՊ ₅ , ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ
		3 կմ ք. Սիսիանից ներքև (101)	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև (102)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
	Սիսիան	Գետաբերան (104)	ԹԿՊ ₅ , մոնիում իոն, մոլիբդեն, վանադիում	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	5-րդ	
	Գորիսգետ	3 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	ԹԿՊ ₅	3-րդ	3-րդ
		1,5 կմ ք. Գորիսից ներքև (107)	ԹԿՊ ₅ , նիտրատ իոն, մոլիբդեն	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	

1 -րդ դաս՝ «գերազանց» քիմիական որակ, 2 -րդ դաս՝ «լավ» քիմիական որակ, 3 -րդ դաս՝ «միջակ» քիմիական որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» քիմիական որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» քիմիական որակ

Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

Փամբակ գետի Սպիտակից ներքև հատվածում ջուրը «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով, Վանաձորից վերև հատվածում «միջին» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով և ընդհանուր անօրգանական ազոտով, Վանաձորից ներքև հատվածում՝ «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Դեբեդ գետի Մարցիգետի թափման կետից ներքև հատվածում ջուրը «միջին» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով և երկաթով, Այրումից վերև և սահմանի մոտ հատվածներում՝ «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Չորագետի Ստեփանավանից վերև հատվածում ջուրը «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով:

Մարցիգետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, երկաթով և կախված մասնիկներով:

Ախթալա գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ցինկով, պղնձով, կադմիումով, մանգանով, կոբալտով, երկաթով և սուլֆատ իոնով:

Շնող գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով, երկաթով և կախված մասնիկներով:

Աղստև գետի Դիլիջանից վերև և ներքև, Իջևանից վերև հատվածներում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), սահմանի մոտ հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹԿՊ₅-ով, ամոնիում և նիտրատ իոններով, կախված մասնիկներով:

Գետիկ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով:

Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մեծամոր գետի ողջ հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս). Վաղարշապատից հարավ՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրատ, ֆոսֆատ և սուլֆատ իոններով, մանգանով, ընդհանուր ֆոսֆորով, հանքայնացմամբ և էլեկտրահաղորդակա-նությամբ, Վաղարշապատից հարավ-արևելք ընկած հատվածում՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, ամոնիում, նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով, մանգանով, հանքայնացմամբ և էլեկտրահաղորդականությամբ, Ռանչպարից ներքև՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով, մանգանով, հանքայնացմամբ և էլեկտրահաղորդակա-նությամբ:

Հրագրանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Քասախ գետի Ապարանից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), Ապարանից ներքև՝ «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, Աշտարակից վերև և գետաբերանի հատվածներում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)։ Աշտարակից վերև՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով և վանադիումով, գետաբերանի հատվածում՝ պայմանավորված ԹԿՊ5-ով և վանադիումով, Աշտարակից ներքև՝ «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված վանադիումով։

Շաղվարդ գետի Փարպիից ներքև հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և ընդհանուր ֆոսֆորով։

Հրագրան գետի Քաղսիից և Արգելից ներքև, ինչպես նաև Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև հատվածներում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)։ Քաղսիից ներքև և Արգելից ներքև՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով և վանադիումով, Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, նատրիումով, բորով, քլորիդ իոնով, հանքայնացմամբ և էլեկտրահաղորդականությամբ։ Երևանից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ և գետաբերանի հատվածներում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)։ Երևանից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով, գետաբերանի հատվածում՝ պայմանավորված սուլֆատ իոնով։ Գեղանիստ գյուղի մոտ հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, նատրիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով, ընդհանուր ֆոսֆորով, քլորիդ իոնով, հանքայնացմամբ և էլեկտրահաղորդականությամբ։

Գետառ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով։

Մարմարիկ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով։

Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Արփա գետի Վայքից վերև և Եղեգնաձորից վերև հատվածներում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), Վայքից ներքև հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹԿՊ5-ով, մոլիբդենով, սուլֆատ իոնով, հանքայնացմամբ և էլեկտրահաղորդականությամբ։

Եղեգիս գետի Շատին գյուղից ներքև ընկած հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹԿՊ5-ով և մոլիբդենով։

Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մեղրիգետի՝ Մեղրիից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Կարճևան գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, մոլիբդենով, մանգանով, վանադիումով, կոբալտով, երկաթով, նատրիումով, սուլֆատ իոնով և կախված մասնիկներով:

Ողջի գետի Քաջարանից ներքև և Կապանից ներքև ընկած հատվածներում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս). Քաջարանից ներքև՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և մանգանով, Կապանից ներքև՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, պղնձով և մանգանով, Կապանից վերև հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹԿՊ₅-ով, մոլիբդենով, երկաթով և այլումինով:

Արծվանիկ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով, մանգանով և վանադիումով:

Գեղի գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹԿՊ₅-ով և մանգանով:

Որոտան գետի ողջ հոսանքում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս). Միսիանից վերև՝ պայմանավորված ԹԿՊ₅-ով, ֆոսֆատ իոնով և վանադիումով, Միսիանից ներքև՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, մանգանով և երկաթով, Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև՝ պայմանավորված ԹԿՊ₅-ով և ԹՔՊ-ով:

Միսիան գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով:

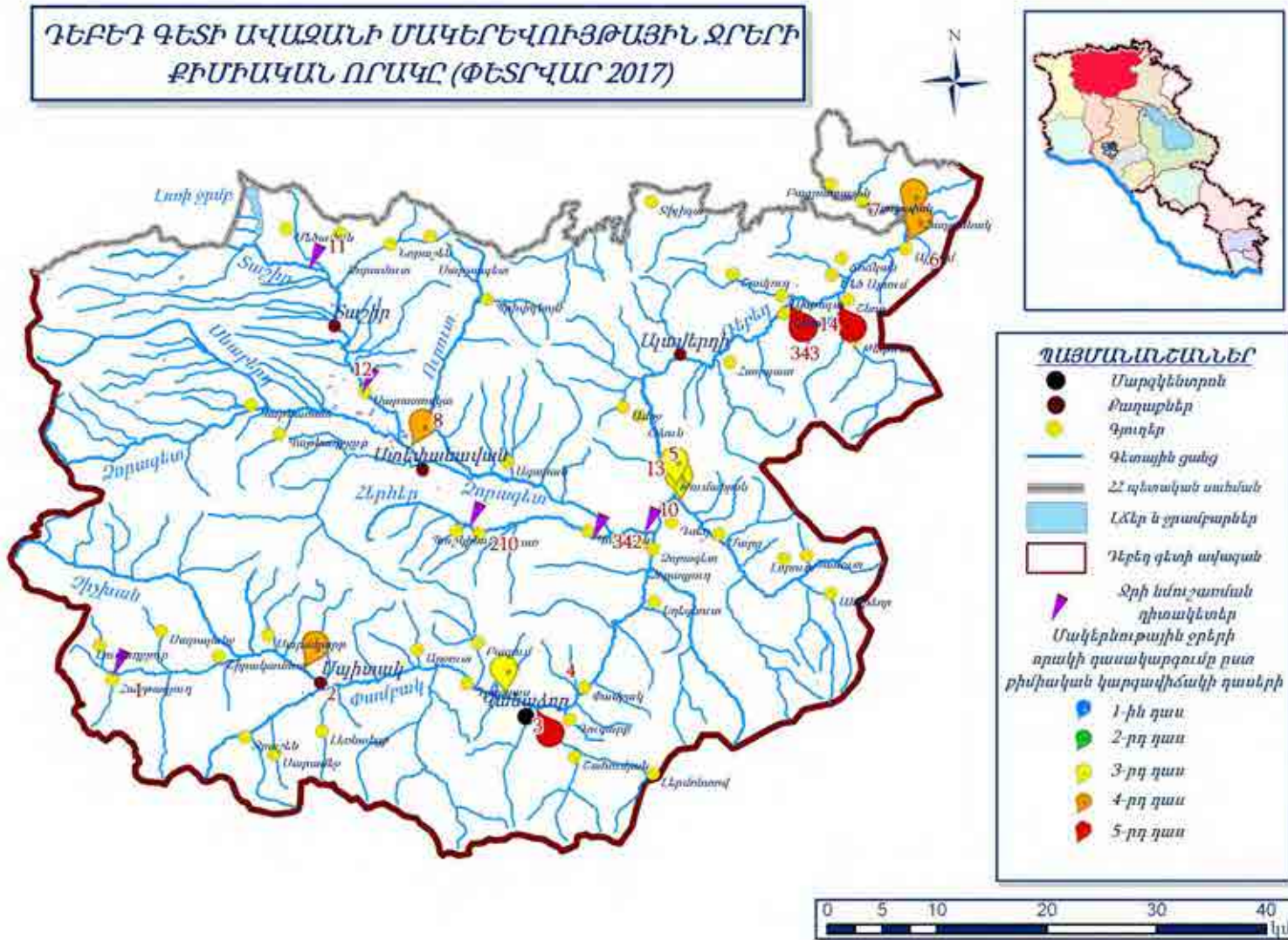
Գորիսգետի վերին հոսանքում՝ Գորիս քաղաքից վերև հատվածում, ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹԿՊ₅-ով, իսկ Գորիսից ներքև հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

ՀՀ ջրամբարների ջրի քիմիական որակը փետրվարին

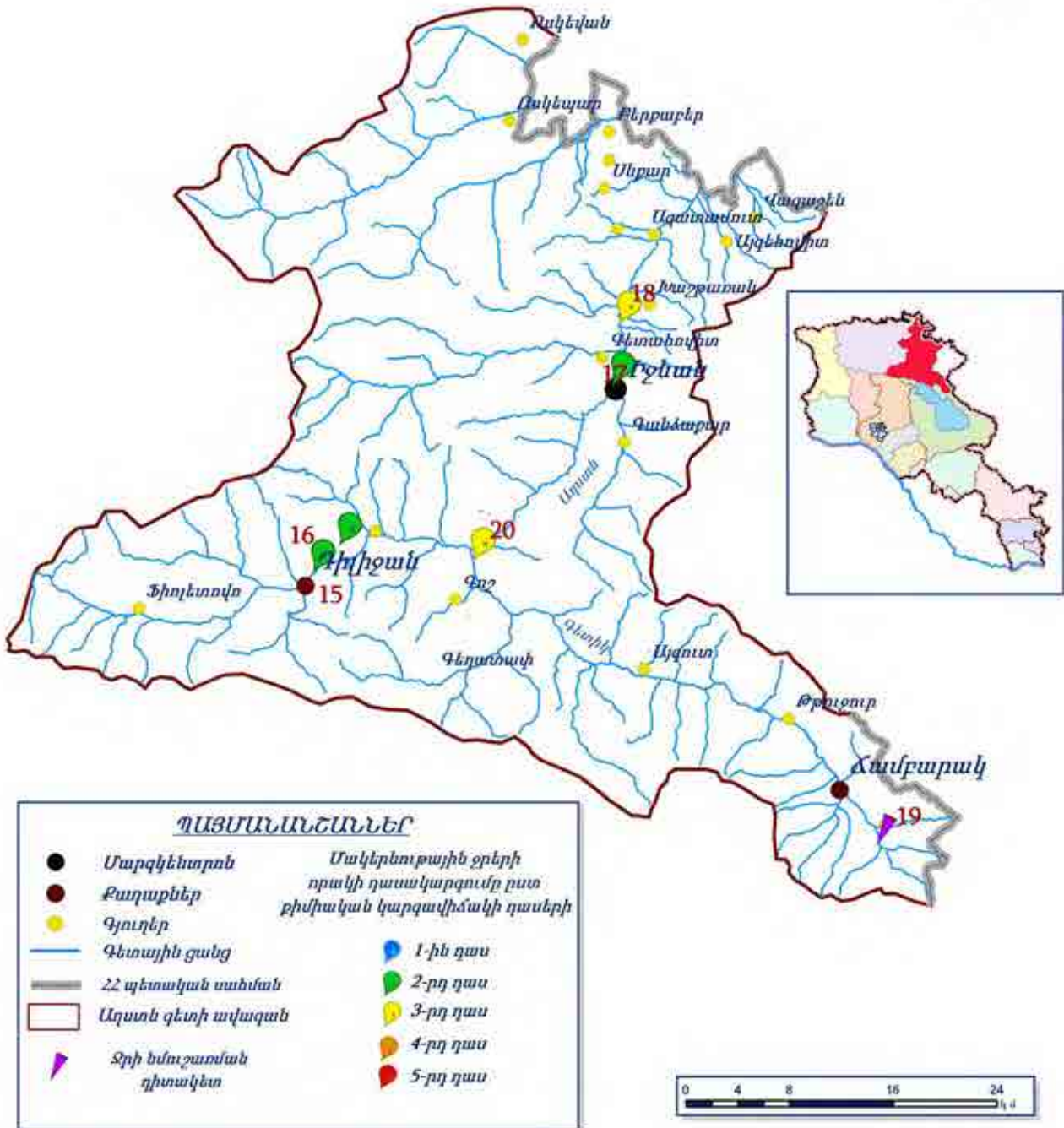
Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ

(**) ՀՀ ջրամբարների ջրի քիմիական որակի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերի (ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի փետրվարի 27-ի N 75-Ն որոշման հավելված N2):

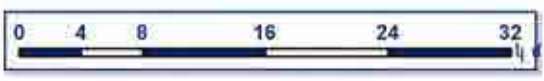
ՀՀ մակերևութային ջրերի մոնիտորինգի դիտացանցն ըստ գետավազանների

ԱՂՍՏԵՎ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՐՎԱՐ 2017)

**ՄԵԾԱՍՈՐ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՐՎԱՐ 2017)**

ՊԱՅՄԱՆԱՇԱՆՆԵՐ

●	Մարզկենտրոն	●	Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի
●	Քաղաքներ	●	1-ին դաս
●	Գյուղեր	●	2-րդ դաս
—	Չեռային ցածր	●	3-րդ դաս
—	22 պետական սահման	●	4-րդ դաս
—	ԼՃեր և ջրամբարներ	●	5-րդ դաս
—	Մեծամոր գետի ավազան		

**ՔԱՍԱԽ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ԶՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՐՎԱՐ 2017)**

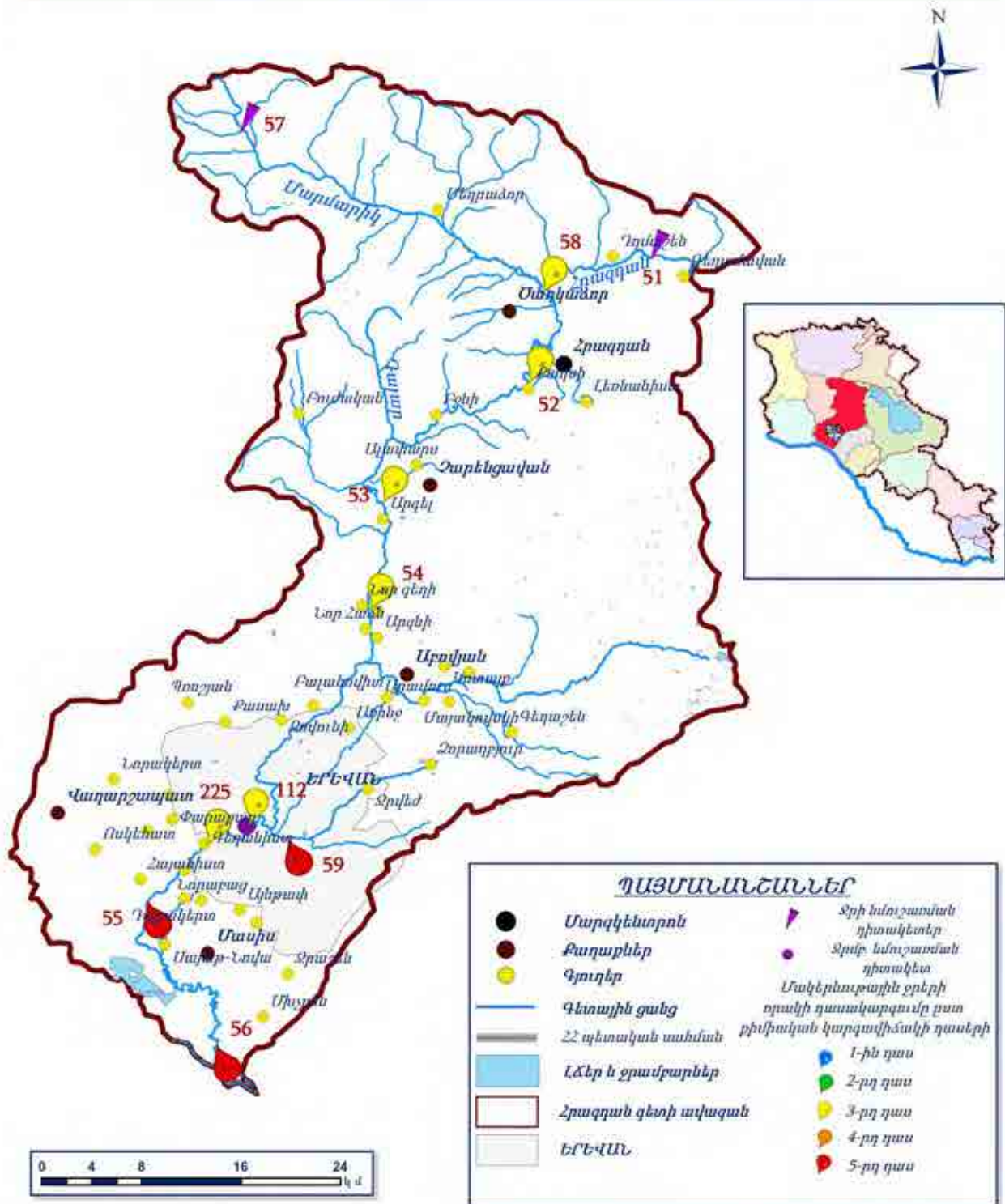
ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոն
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Տրմբ. նմուշառման դիտակետ
- ▲ Տրի նմուշառման դիտակետեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Քասախի գետի ավազան

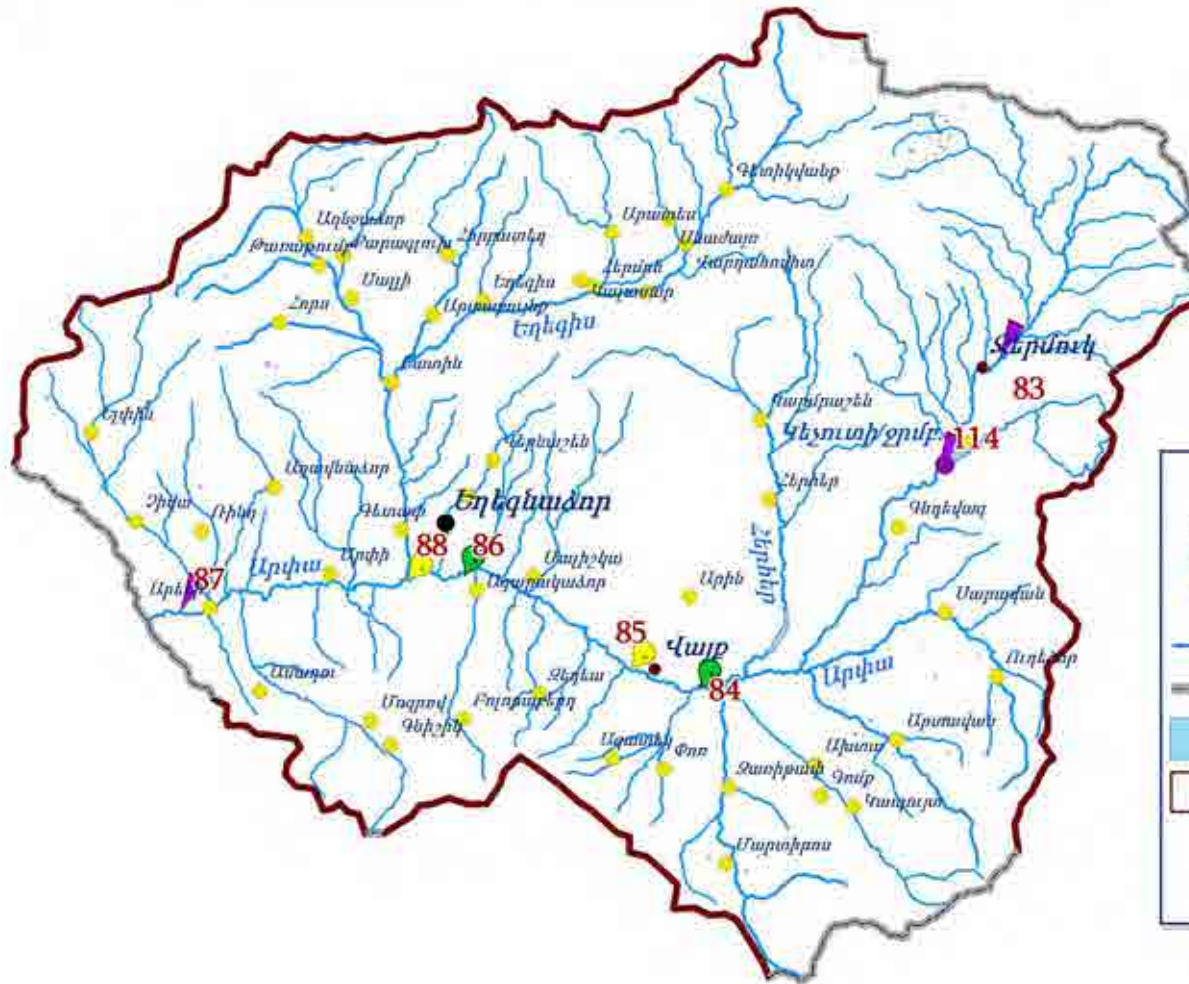
Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

ՀՐԱԶԴԻԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՏՐՎԱՐ 2017)

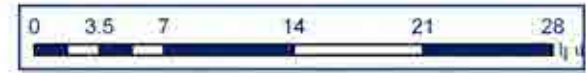

ԱՐՓԱ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
 ԶՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՐՎԱՐ 2017)

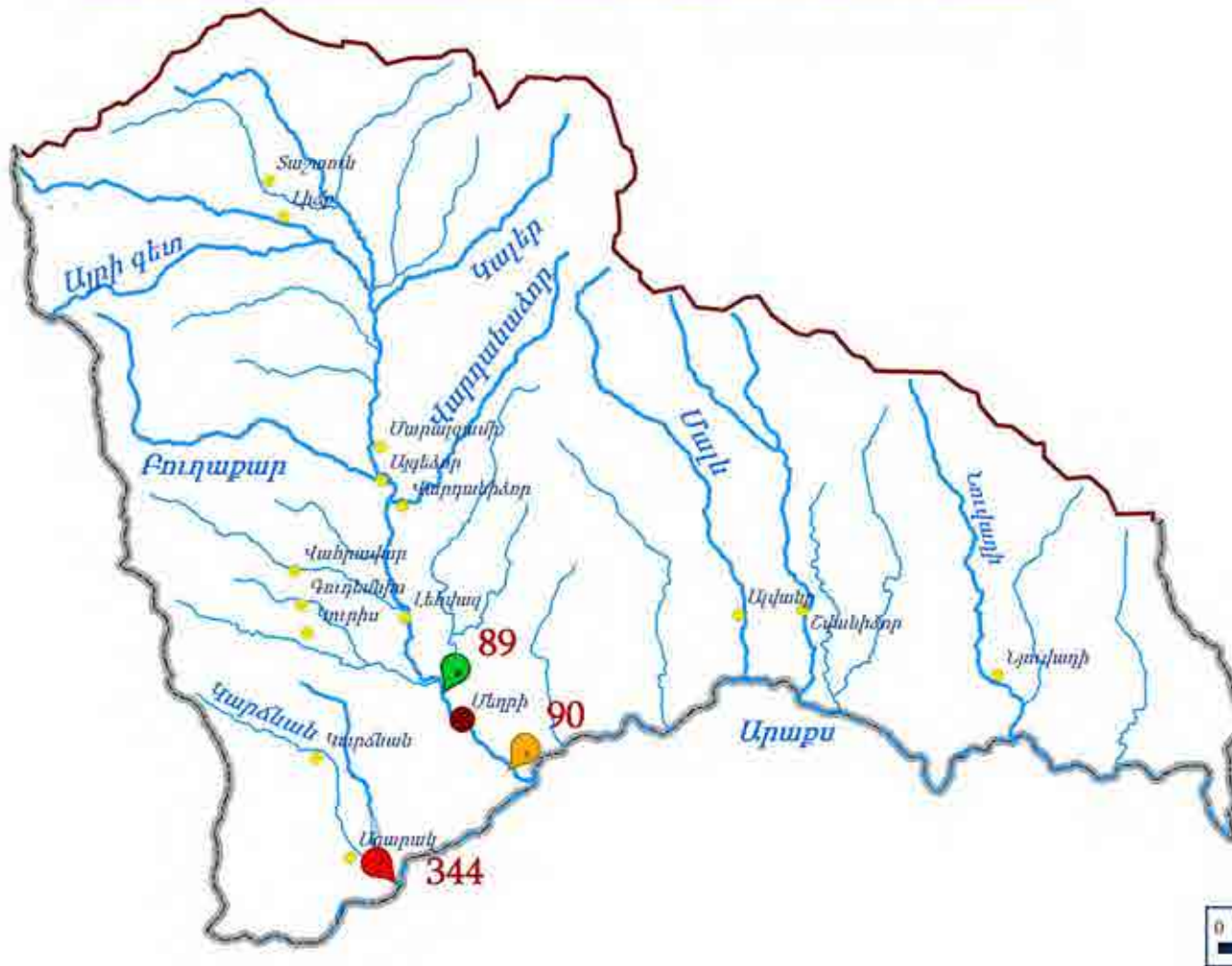

ՊԱՅՄԱՆԱՇԱՆՆԵՐ

	Մարզկենտրոն		Ջրբ. նմուշառման դիտակետ
	Քաղաքներ	Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի	
	Գյուղեր		1-ին դաս
	Գետային ցանց		2-րդ դաս
	ՀՀ պետական սահման		3-րդ դաս
	Լճեր և ջրամբարներ		4-րդ դաս
	Արփա գետի ավազան		5-րդ դաս
	Ջրի նմուշառման դիտակետեր		

ՄԵՂՐԻ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՐՎԱՐ 2017)

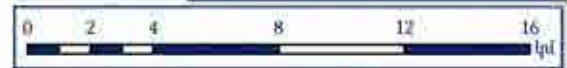

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

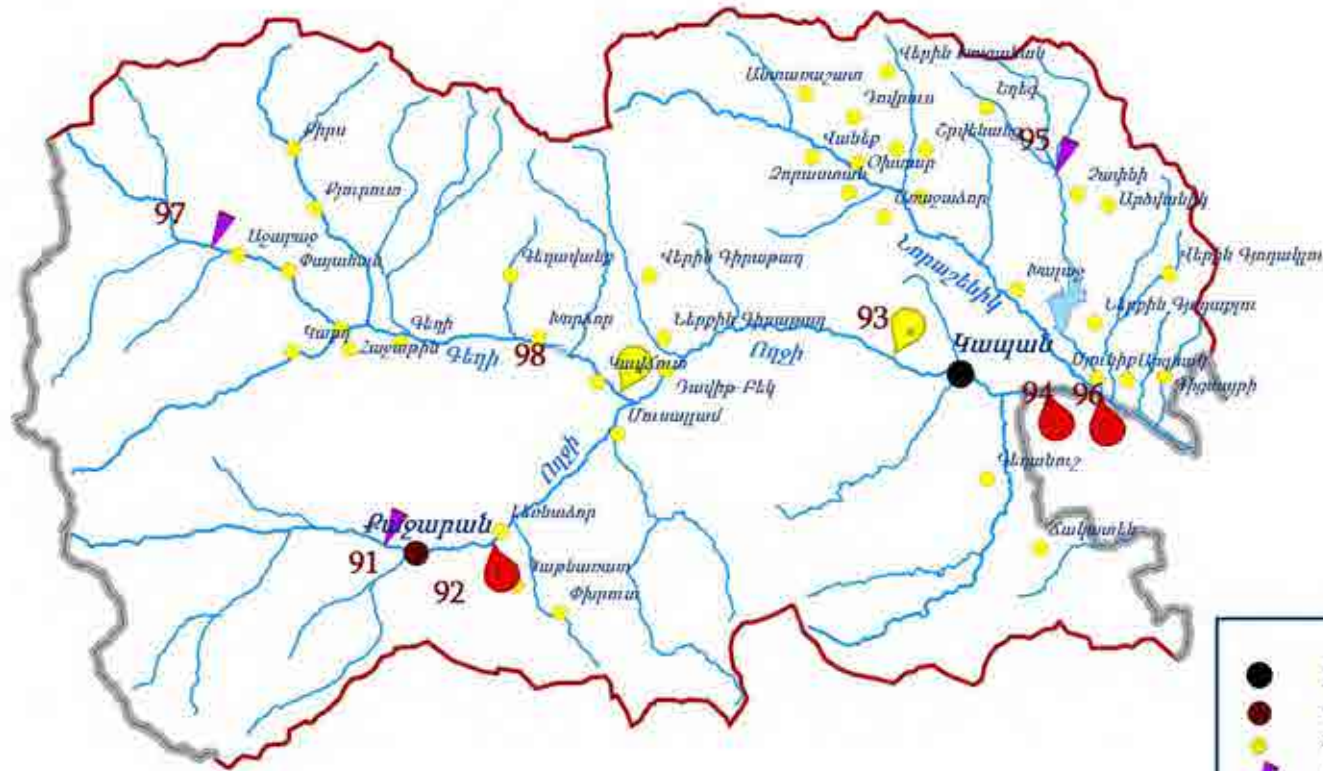
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- 22 պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Մեղրի գետի ավազան

Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

ՈՂՋԻ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒՅԹԱՅԻՆ
 ԶՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՐՎԱՐ 2017)

ՊԱՅՄԱՆԱՇԱՐՆԵՐ

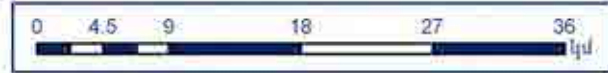
●	Մարզկենտրոն	Մակերևութային ջրերի
●	Քաղաքներ	դրակի դասակարգումը ըստ
●	Գյուղեր	քիմիական կարգավիճակի դասերի
▲	Ջրի նմուշառման	1-ին դաս
	դիտակետեր	2-րդ դաս
—	Գետային ցանց	3-րդ դաս
—	ՀՀ պետական սահման	4-րդ դաս
—	Լճեր և ջրամբարներ	5-րդ դաս
—	Ողջի գետի ավազան	

ՈՐՈՏԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՏՐՎԱՐ 2017)

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

	Քաղաքներ	Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի	
	Գյուղեր		
	Չեռային ցանց		
	ՀՀ պետական սահման		
	ԼՃեր և ջրամբարներ		
	Որոտան գետի ավազան		1-ին դաս
	Ջրի նմուշառման դիտակետեր		2-րդ դաս
			3-րդ դաս
			4-րդ դաս
			5-րդ դաս

Արաքս գետի ջրի որակի մոնիտորինգի արդյունքները փետրվարին

	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)												
	Թթվածնի 5-օրյա կենսաքիմիական պահանջարկ, ՍԹԿ=3 մգ/լ	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 մգ/լ	Ամոնիում իոն, ՍԹԿ=0,39 մգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՍԹԿ=0,024 մգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՍԹԿ=100 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Մանգան, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Հնդհանուր երկաթ, ՍԹԿ=0,5 մգ/լ	Մագնեզիում, ՍԹԿ=40 մգ/լ	Ալյումին, ՍԹԿ=0,04 մգ/լ	Սելեն, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ
Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)													
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	1.5	–	3.5	2.0	1.2	1.8	4.9	3.9	13.2	–	–	2.0	–
Ագարակ քաղաքից 2 կմ հարավ (AMS-1 (29))	2.1	–	–	–	2.2	1.9	5.6	1.8	13.0	–	–	–	6.2
Ագարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք (AMS-2 (30))	2.3	–	1.2	–	2.2	9.2	6.4	2.3	13.7	–	–	1.8	5.0
Մեղրիգետի թափման կետից վերև (AMS-3)	1.8	1.3	–	–	2.3	13.2	4.7	5.4	15.7	3.6	1.2	7.9	5.0
Շվանիձորի գյուղից ներքև (AMS-6)	1.7	–	–	–	1.9	24.1	6.1	8.0	17.4	5.1	1.3	12.1	7.1

Արաքս գետ

Փետրվարին փորձանմուշներ են վերցվել Արաքս գետի 5 դիտակետից:

Արաքս գետի Հրազդան գետի թափման կետից վերև հատվածում դիտվել է վանադիումով բարձր աղտոտվածություն: Վանադիումի ՍԹԿ-ն գերազանցվել է 13.2 անգամ: Որոշված մյուս ցուցանիշներից 1.5 անգամ գերազանցվել է ԹԿՊ₅-ի, 3.5 անգամ՝ ամոնիում, 2.0 անգամ՝ նիտրիտ և 1.2 անգամ՝ սուլֆատ իոնների, 1.8 անգամ՝ պղնձի, 4.9 անգամ՝ քրոմի, 3.9 անգամ՝ մանգանի և 2.0 անգամ՝ ալյումինի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Փետրվարին հայ-իրանական սահմանային հատվածի դիտարկումների արդյունքում դիտվում է պղնձով, վանադիումով և մեկ փորձանմուշում՝ ալյումինով բարձր աղտոտվածություն: Որոշված մյուս ցուցանիշներից գերազանցվել են ԹԿՊ₅-ի, ԹՔՊ-ի, ամոնիում և սուլֆատ իոնների, քրոմի, մանգանի, երկաթի, մագնեզիումի և սելենի ՍԹԿ-ները:

Արաքս գետի Ագարակից հարավ հատվածում դիտվել է վանադիումով բարձր աղտոտվածություն: Վանադիումի ՍԹԿ-ն գերազանցվել է 13.0 անգամ: Որոշված մյուս ցուցանիշներից 2.1 անգամ գերազանցվել է ԹԿՊ₅-ի, 2.2 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 1.9 անգամ՝ պղնձի, 5.6 անգամ՝ քրոմի, 1.8 անգամ՝ մանգանի և 6.2 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արաքս գետի Ագարակից հարավ-արևելք հատվածում դիտվել է վանադիումով բարձր աղտոտվածություն: Վանադիումի ՍԹԿ-ն գերազանցվել է 13.7 անգամ: Որոշված մյուս ցուցանիշներից 2.3 անգամ գերազանցվել է ԹԿՊ₅-ի, 1.2 անգամ՝ ամոնիում իոնի, 2.2 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 9.2 անգամ՝ պղնձի, 6.4 անգամ՝ քրոմի, 2.3 անգամ՝ մանգանի, 1.8 անգամ՝ ալյումինի և 5.0 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

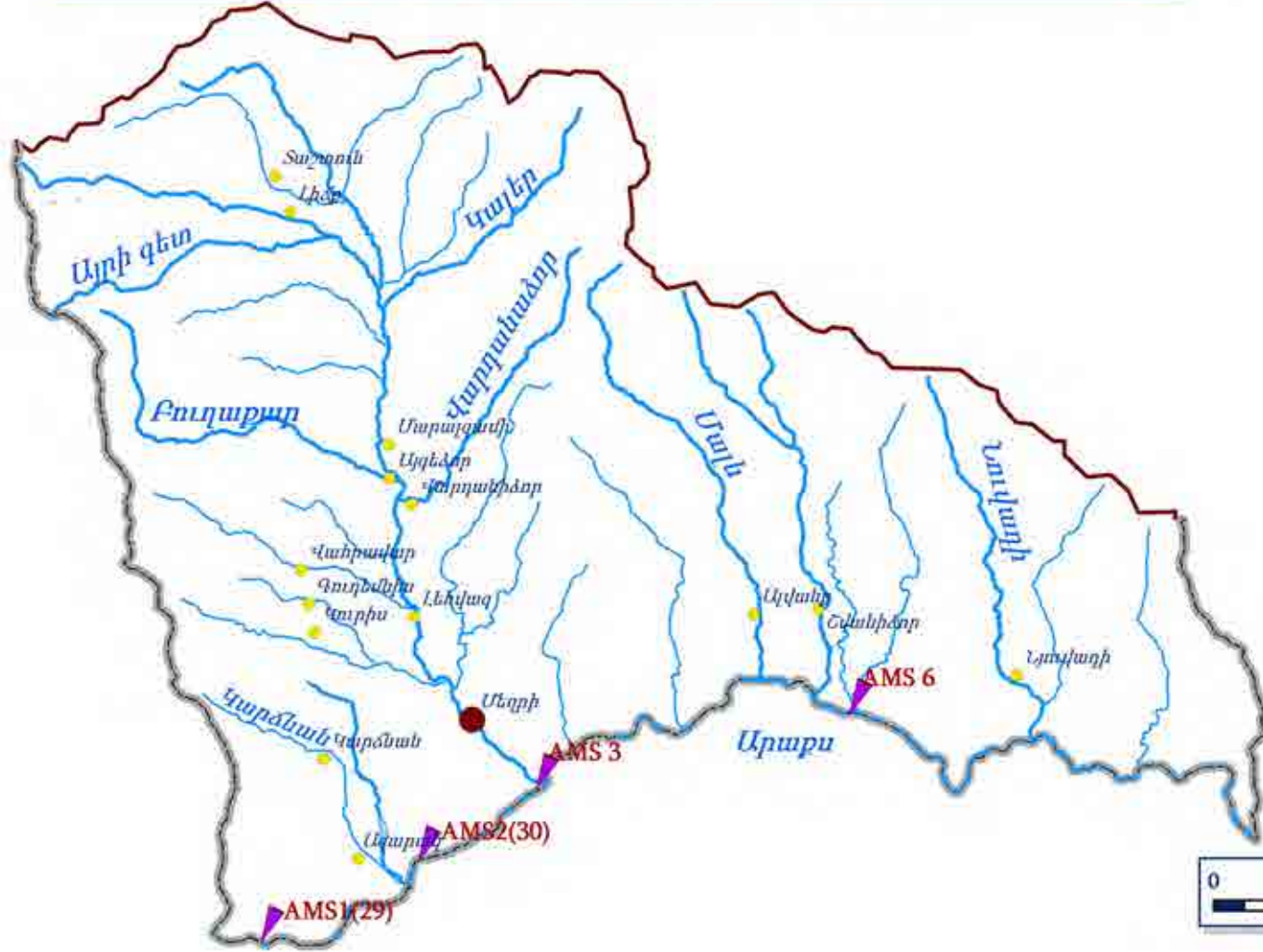
Արաքս գետի Մեղրիգետի թափման կետից վերև հատվածում դիտվել է պղնձով և վանադիումով բարձր աղտոտվածություն: Պղնձի ՍԹԿ-ն գերազանցվել է 13.2 անգամ, վանադիումինը՝ 15.7 անգամ: Որոշված մյուս ցուցանիշներից 1.8 անգամ գերազանցվել է ԹԿՊ₅-ի, 1.3 անգամ՝ ԹՔՊ-ի, 2.3 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 4.7 անգամ՝ քրոմի, 5.4 անգամ՝ մանգանի, 3.6 անգամ՝ երկաթի, 1.2 անգամ՝ մագնեզիումի, 7.9 անգամ՝ ալյումինի և 5.0 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արաքս գետի Շվանիձորի գյուղից ներքև հատվածում դիտվել է վանադիումով, ալյումինով և պղնձով բարձր աղտոտվածություն: Վանադիումի ՍԹԿ-ն գերազանցվել է 17.4 անգամ, ալյումինինը՝ 12.1 անգամ, պղնձինը՝ 24.1 անգամ: Որոշված մյուս ցուցանիշներից 1.7 անգամ գերազանցվել է ԹԿՊ₅-ի, 1.9 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 6.1 անգամ՝ քրոմի, 8.0 անգամ՝ մանգանի, 5.1 անգամ՝ երկաթի, 1.3 անգամ՝ մագնեզիումի, 7.1 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Որոշված մյուս ցուցանիշների պարունակությունները դիտվել են ՍԹԿ-ների սահմաններում:

* Համեմատումը կատարվում է ըստ 1990թ.-ին ընդունված ձկնատնտեսական նորմերի

«ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ՀԱՅ-ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳ»
 ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԳԵՏԻ ՋՐԻ
 ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- ▲ Ջրի նմուշառման դիտակետեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ

Ծաղկաձորում շրջակա միջավայրի որակի մոնիտորինգ

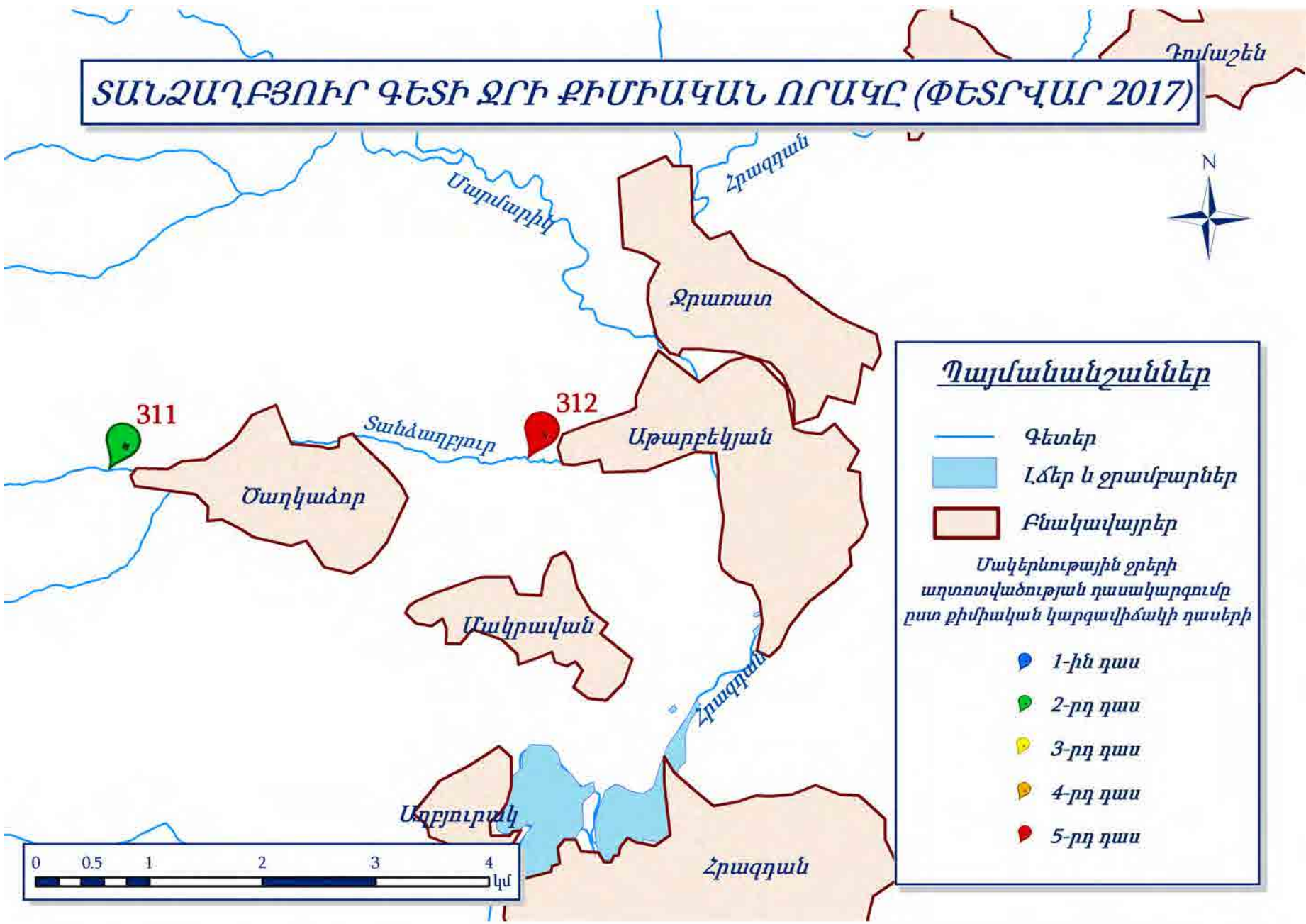
Տանձադրյուր գետի ջրի քիմիական որակը 2016թ.-ին

Փետրվարին Տանձադրյուր գետի վերին հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև հատվածում՝ «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, ֆոսֆատ իոններով և մանգանով:

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Հրազդան	Տանձադրյուր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	-	2-րդ	2-րդ
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	ԸԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան	5-րդ				

ՏԱՆՁԱՂԲՅՈՒՐ ԳԵՏԻ ՋՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՓԵՏՐՎԱՐ 2017)

Դոնաշեն

Պայմանանշաններ

- Գետեր
- Լճեր և ջրամբարներ
- Բնակավայրեր

Մակերևութային ջրերի աղտոտվածության դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջերմաստիճան
2. Գույն
3. Հոտ
4. Թափանցելիություն
5. Կախյալ նյութեր
6. Էլեկտրահաղորդականություն
7. Լուծված թթվածին
8. Լուծված թթվածնով հագեցվածության տոկոս
9. Թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջարկ
10. Թթվածնի քիմիական պահանջարկ
11. Ջրածնային ցուցիչ
12. Հանքայնացում
13. Կոշտություն
14. Հիդրոկարբոնատներ
15. Մուլֆատներ
16. Քլորիդներ
17. Ֆտորիդներ
18. Ֆոսֆատներ
19. Ֆոսֆոր ընդհանուր
20. Նիտրիտներ
21. Նիտրատներ
22. Ամոնիում իոն
23. Սիլիցիում
24. Կալիում
25. Նատրիում
26. Լիթիում
27. Կալցիում
28. Մագնեզիում
29. Սելեն
30. Ալյումին
31. Քրոմ
32. Երկաթ
33. Մանգան
34. Պղինձ
35. Ցինկ
36. Արսեն
37. Ստրոնցիում
38. Կադմիում
39. Կապար
40. Կոբալտ
41. Նիկել
42. Վանադիում
43. Մոլիբդեն
44. Բարիում
45. Բերիլիում
46. Բոր
47. Անտիմոն
48. Անագ
49. Քլորոզանական պեստիցիդներ
50. Նավթամթերքներ

Էկոլոգիական նորմեր (ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի դեկտեմբերի 27-ի N 75-Ն որոշում)

Որակի ցուցանիշներ	Որակի դաս					Միավոր
	I գերազանց	II լավ	III միջակ	IV անբավարար	V վատ	
Լուծված թթվածին	>7 կամ ՖԿ*	>6	>5	>4	<4	մգ Օ ₂ /լ
ԹԿՊ ₅	3	5	9	18	>18	մգ Օ ₂ /լ
ԹԲՊ _{Cr}	10	25	40	80	>80	մգ Օ ₂ /լ
Ամոնիում իոն	0.2 կամ ՖԿ	0.4	1.2	2.4	> 2.4	մգ N/լ
Նիտրիտ իոն	0.01 կամ ՖԿ	0.06	0.12	0.3	>0.3	մգ N/լ
Նիտրատ իոն	1 կամ ՖԿ	2.5	5.6	11.3	>11.3	մգ N/լ
Ֆոսֆատ իոն	0.05 կամ ՖԿ	0.1	0.2	0.4	>0.4	մգP/լ
Ցինկ, ընդհանուր	ՖԿ	100	200	500	>500	մկգ/լ
Պղինձ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+20	50	100	>100	մկգ/լ
Քրոմ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (50)	100	250	>250	մկգ/լ
Արսեն, ընդհանուր	ՖԿ	20	50	100	>100	մկգ/լ
Կադմիում, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+1	ՖԿ+2	ՖԿ+4	>ՖԿ+4	մկգ/լ
Կապար, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10	25	50	>50	մկգ/լ
Նիկել, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (20)	50	100	>100	մկգ/լ
Սոլիբրդեն, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 25	8xՖԿ կամ 50	>8xՖԿ	մկգ/լ
Մանգան, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 200	8xՖԿ կամ 500	>8xՖԿ	մկգ/լ
Վանադիում, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ+5 կամ 10	4xՖԿ	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Կոբալտ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 20	4xՖԿ կամ 50	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Երկաթ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 0.5	0.5	1	>1	մգ/լ
Կալցիում	ՖԿ	100	200	300	>300	մգ/լ
Մագնեզիում	ՖԿ	50	100	200	>200	մգ/լ
Բարիում	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 250	1000	>1000	մկգ/լ
Բերիլիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	100	>100	մկգ/լ
Կալիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Նատրիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Լիթիում	ՖԿ	ՖԿ	-	2500	>2500	մկգ/լ
Բոր	ՖԿ	450	700	1000	>2000	մկգ/լ
Ալյումին	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	5000	>5000	մկգ/լ
Սելեն, ընդհանուր	ՖԿ կամ 10	20	40	80	>80	մկգ/լ
Ծարիր, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Անագ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
ԹԲՊ _{Mn}	5 կամ ՖԿ	10	15	20	>20	մգՕ ₂ /լ
Ընդհանուր անօրգանական ազոտ	1.5 կամ ՖԿ	4	8	16	>16	մգ N/լ
Ընդհանուր ֆոսֆոր	0.1 կամ ՖԿ	0.2	0.4	1	>1	մգ լ
Քլորիդ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	200	> 200	մգ/լ
Սուլֆատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	250	> 250	մգ/լ
Սիլիկատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 20	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգSi/լ
Ընդհանուր հանքայնացում	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մգ/լ
Էլեկտրահաղորդականություն	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մկՍիմ/սմ
Կոշտություն	2.8	10	20	40	<40	մգէկվ/լ
Կախված մասնիկներ	ՖԿ	1.2xՖԿ	2xՖԿ (30)	4xՖԿ	>4xՖԿ	մգ/լ
Հոտ (20°C և 60°C)	<2 (բնական)	2 (բնական)	2	4	>4	բալ
Գույն	(բնական)	>5 (բնական)	20	30	>200	աստ,

* ՖԿ - ֆոնային կոնցենտրացիա

** ռեռզման համար 1000

Օ ա ն թ ա գ ռ ո թ յ ո ն ք յ ո ն ք յ ո ն ք յ ո ն . ՀՀ 14 խոշոր գետային ավազանների գետերի, գետերի առանձին հատվածների և վտակների որակի ցուցանիշների ֆոնային կոնցենտրացիաները և էկոլոգիական նորմերի ամբողջական ցանկը տրված է <http://www.armmonitoring.am/> ինտերնետային կայքում:

**Մակերևութային ջրերի աղտոտվածության չափանիշներ
(ըստ 1990թ.-ին ընդունված ձկնատնտեսական նորմերի)**

Բաղադրամասերը և ցուցանիշները	Վնասակարության լիմիտացված ցուցանիշը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/դմ ³
Լուծված թթվածին	Ընդհանուր պահանջները	6-ից ոչ պակաս
ԹԿՊ ₅	-//-	3.0
ԹՔՊ	-//-	30.0
Ամոնիում իոն (NH ₄ ⁺)	Թունագիտական	0.5 (N/դմ ³ - 0.39)
Նիտրատ իոն (NO ₃ ⁻)	Սանիտարա-թունագիտական	40.0 (N/դմ ³ - 9.0)
Նիտրիտ իոն (NO ₂ ⁻)	Թունագիտական	0.08 (N/դմ ³ - 0.02)
Ֆոսֆատ իոն (PO ₄ ²⁻)	Ընդհանուր պահանջները	3.5
Ընդհանուր երկաթ	Զգայարանական	0.5
Սելեն	-//-	0.001
Պղինձ	Թունագիտական	0.001
Ցինկ	-//-	0.01
Ալյումին	-//-	0.04
Վանադիում	-//-	0.001
Քրոմ	-//-	0.001
Մանգան	-//-	0.01
Կալիում	-//-	50.0
Կալցիում	-//-	180.0
Մագնեզիում	-//-	40.0
Նատրիում	-//-	120.0
Կոբալտ	-//-	0.01
Նիկել	-//-	0.01
Արսեն	-//-	0.05
Կադմիում	-//-	0.005
Կապար	-//-	0.1
Բրոմ	Սանիտարա-թունագիտական	0.2
Մոլիբդեն	-//-	0.5
Ստրոնցիում	-//-	2.0
Սուլֆատ իոն (SO ₄ ²⁻)	-//-	100.0
Քլոր իոն (Cl ⁻)	-//-	300.0
Իոնների զումարը	Ընդհանուր պահանջներում	1000.0
Կախված մասնիկներ	Ընդհանուր պահանջներում	Կախված մասնիկների պարունակությունը բնական ֆոնից չպետք է գերազանցի 0.75 մգ/դմ ³

**«Արտակարգ բարձր աղտոտվածություն» և «բարձր աղտոտվածություն»
արտահայտությունների սահմանումը**

Բնական միջավայրի արտակարգ բարձր աղտոտվածություն համարվում է.

Մակերևութային ջրերի համար

Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիայի գերազանցումը 100 և ավելի անգամ (այն նյութերը, որոնց համար սահմանված է ջրում լրիվ բացակայություն, որպես սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա ընդունվում է 0.01 մկգ/դմ³)

- լուծված թթվածնի պարունակության իջեցումը մինչև 2 մգ/դմ³ և ցածր
- թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջի (ԹԿՊ₅) պարունակությունը 60 մգՕ₂/դմ³ և ավելի
- ջրի հոտի՝ մինչև 4 բալ և ավելի ուժեղացումը, որը բնորոշ չէ տվյալ տեղանքի համար
- 6 կմ² տարածությամբ տեսահորիզոնի 1/3-ից ավելի տարածքով որևէ թաղանթի (նավթային, յուղային և այլ ծագման) առկայությունը
- փափկամարմինների, ձկների, գորտերի և այլ ջրային օրգանիզմների և ջրային բույսերի համատարած ոչնչացումը:

Բնական միջավայրի բարձր աղտոտվածություն համարվում է.

Մակերևութային ջրերի համար

- ՍԹԿ-ի գերազանցումը 10-ից մինչև 100 անգամ (նավթամթերքների, ֆենոլների և պղնձի իոնների համար՝ 30 -ից 100 անգամ)
- ԹԿՊ₅-ի կոնցենտրացիայի 15-ից մինչև 60 մգՕ₂/դմ³ պարունակությունը
- լուծված թթվածնի պարունակության իջեցումը 3-ից մինչև 2 մգ/դմ³
- մինչև 6 կմ² տարածությամբ տեսահորիզոնում ջրի մակերևույթի 1/4-ից մինչև 1/3 տարածությամբ թաղանթի առկայությունը (նավթային, յուղային և այլ ծագման)
- 6կմ²-ից ավելի տեսահորիզոնում ջրի մակերևույթի 1-ից մինչև 2կմ² տարածքով թաղանթի առկայությունը:

EMEP-Եվրոպայի մոնիտորինգի և գնահատման ծրագիր (European Monitoring and Evaluation Programme)

Ինֆորմացիայի պահպանման և վերլուծության բաժին

Կայք էջ՝ armmonitoring.am
Էլ. փոստ՝ monitoring-info@mail.ru
Հեռախոս՝ 26-13-94

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կոմիտաս 29